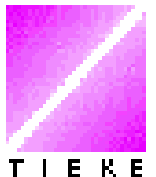

Tietojärjestelmien yhteentoimivuus

Arvo Kukko

JHS seminaari 5.4.2005

Tieke /Hankevalmistelu 2004

- Aloitteita ja aktiivisuutta usealla taholla
- Tieken haastattelutoimeksianto 2004/11
- Haastattelut: 20 yritystä/hallintoyksikköä
- Raportti 2005/02

Lähtökohdat

- Lähtöolettamus: Keskeinen tuottavuutta lisäävä tekijä Suomessa (kehittyneissä maissa yleensä) on tieto- ja viestintäteknologian (ICT) soveltaminen
- Kysymys: Onko järjestelmätason yhteentoimivuus keskeinen tuottavuutta nostava tekijä tai sen puute keskeinen hidaste. Mitä tulisi tehdä hidasteiden poistamiseksi.

Mitä uutta?

- Kyselytutkimus: raportoidaan kuulijoiden kertomaa, entä muuta?
- Suoraa vastausta, mihin asiaan tulisi heti tarttua, ei voida antaa, ainoastaan herättää keskustelua, suunnata ajatuksia ja vaikuttaa prioriteetteihin

Tunnistettu ongelma

- Yhteentoimivuus, yhteiset käytännöt, standardit ja rajapinnat **ei mitään uutta**: OVT, Juha, JHS, VAHTI, TIME, KuntaTIME, Tietoyhteiskuntaohjelma, ...you-name-it...
- Ongelma jo vanhastaan tunnistettu, kysymys kuuluu: löydämmekö laajenevaan ongelmaan **uuden lähestymistavan?**
- Esimerkiksi
 - mitä on ppp (Public Private Partnership)
 - miten kiihdytetään toimialojen verkottumista
 - rakennetaanko etupäässä palveluvertikaaleja
 - priorisoidaanko yrityksissä sisäinen integraatio
 - pystytäänkö yritys/hallintorajat ylittäviin palveluprosesseihin rakentamaan laatuluokituksia
 - onko hallinto jotain yrityksen palveluprosessiin verrattavaa

Postulaatteja

- Yrityksen tulos on toimivien prosessien ja motivoituneen henkilöstön aikaansaannos (Kasanen)
- Hallinto luo edellytyksiä kansakunnan yritysprosesseille, ”metaprosessin” tuotoksena on yleinen osaamistaso, yritystoiminnan edellytykset, muu infrastruktuuri, BKT ja hyvinvointi
- Noin 85% sähköisen liiketoiminnan arvosta on organisaatioiden sisäisissä tai niiden välisissä prosesseissa, loput on (kansalaisten) ulkoisessa sähköisessä kaupankäynnissä tai asiointissa (Kogut 2003, Eisenmann 2003, ICT ja huoltovarmuus, Eletkroniikkapooli, O. Martikainen, Helmikuu 2005)

KV-kenttä

- **EU: Rethinking the European ICT Agenda**
 - NL & PWC valmistellut, sis.10 teesiä, mm.
 - Päähuomio tietoliikenteestä sovelluksiin
 - ICT-ympäristön standardointi
 - Sisällön jakelu kaikilla alustoilla
 - Suomessa päähuomio e-bisneksessä ja ppp:ssä
 - ETeB Core Group (European Network of National Test Bed For eBsiness) tavoitteena e-kansantalouksien verkosto
- **Japanilla** vahva kansallinen standardointistrategia, jonka keskeisiä asioita
 - Valtion vahva tuki standardoinnille
 - Tavoite päästä kv. foorumeihin avainasemiin
 - Turva- ja salaustekniikka, henkilökortit

Tuotoksia

- **Lähestymistapa**

- Halutaan nopeita tuloksia vaikka pienin askelin
- Luotava segmenttikohtaisia toimialan palveluketjuun kuuluvien toimijoiden kesken valmisteltuja hankkeita
- Valmistelurahoitus ja projektirahoitus erillisenä
- Hallinto, foorumit yms. kevyellä kaavalla

Tieken haluttu rooli

- Tieke halutaan mukaan puolueettomaksi valmistelijaksi ja fasilitaattoriksi
- Tiekeltä halutaan valituilta alueilta korkeatasoista kaikki toimialat leikkaavaa osaamista
- Hankkeiden suunnittelua ja ohjausta varten Tieken kasvatettava toimialoille erikoistunutta henkilöstöä

Sektorikohtaisia tuloksia

- **Julkishallinto**

- Tulisi luoda Public-Private-Partnership** (EU-kompatiibeli) **malli**, jolla hoidetaan yrityssektoria ja julkista sektoria koskettavat järjestelmien yhteentoimivuushaasteet.

- Valtion tietohallinnon noustava ITSE hoitamaan tehtävänsä julkisten "bisnesprosessien" määrittelijänä ja toteuttajana

- Kuntasektori voi soveltaa eri toimialojen johtavia käytäntöjä ja valtiota

- Julkishallinnolla jo merkittäviä saavutuksia (esim. Unix, TCP/IP suositukset)

Sektorikohtaisia tuloksia

- **Teollisuus**
 - RUBIC-hankkeen jakaminen jatkokelpoisiin osiin
 - Tutkimuskohde: mitkä ovat toimialoittain voittavat arkkitehtuuri (dominant design)
 - Toimialavertikaalien rajapintastandardit (Rosetta)
 - Turvallisuusinfrastruktuuri, fyysinen ja tietotekninen
- **Finanssi ja kauppa**
 - verkkolasku, kehitys ja markkinointi
 - kansainvälisen kaupan ja konserniraportoinnin standardit

Sektorikohtaisia tuloksia

- **Hyvinvointisektori**

- Tuloksia pakko näyttää nopeassa tahdissa
- Julkista rahaa tullaan käyttämään runsaasti
- Tiekellä mahdollisuus tulla mukaan sektorin hankkeisiin
- Toimijoiden kesken tarvitaan merkittävää yhteistyön tiivistämistä

Bisnes/prosesesi-integraation so. yhteentoimivuuden edellytyksiä

- **Luottamus**

- ilman verkottumispartnereiden keskinäistä luottamusta kaikki muu on turhaa

- **Tietoturva**

- peruselementti, joka kaikkien on alueellaan ja yritysten yhteistyönsä puitteissa hoidettava

- **Tarve**

- syntyy yritysten liiketoiminnan ja kansakunnan kilpailukyvyn kehittämisen pakosta

- **Teknologia**

- on mahdollistaja silloin kun voidaan sopia yhteistä teknisistä rajapinnoista, tietosisällöistä, prosesseista ja tietoturvasta

3A

- **Ilman verkottumispartnereiden keskinäistä luottamusta kaikki integraatiotyö on turhaa**
- **Tieke on puolueeton toimija**, joka toiminta-ajatuksensa mukaisesti voi toimia **fasilitaattorina** ja kehityksen kiihdyttäjänä **eri toimialoja koskevissa hankkeissa**
- **Tulisi luoda Public-Private-Partnership (EU-kompatiibeli) malli**, jolla hoidetaan yrityssektoria ja julkista sektoria koskettavat järjestelmien yhteentoimivuushaasteet.